

Regional samverkansplan för pågående dödligt våld i Halland

Regional samverkansplan för pågående dödligt våld, PDV

Denna plan har tagits fram tillsammans med aktörer som bedöms direkt beröras av en händelse med pågående dödligt våld (PDV):

Polisregion Väst, Securitas AB, Räddningstjänsten Väst, Räddningstjänsten Halmstad, Region Halland (Psykiatrins krisledning (PKL, Ambulans- och Säkerhetsavdelning)), Länsstyrelsen Halland (Beredskaps- och Utvecklingsenhet), Trafikverket region Väst, SOS Alarm, Hallandstrafiken AB, Militärregion Väst, GEKÅS AB, Kungsbacka kommuns trafikavdelning, Varbergs kommuns elevhälsa och trygghet, Falkenbergs kommuns kommunikationsavdelning, Hylte kommuns säkerhetssamordning och POSOM (Psykisk och socialt omhändertagande) och Laholms kommuns socialförvaltning.

Utöver det har representanter från Ringhals AB, Kustbevakningen, Länsstyrelsen Västra Götaland och Hallands hamnar deltagit i planeringen i syfte att kunna bidra med stöd samt för egen kunskapsinhämtning om planering kring PDV inom Hallands län.

Regionala rådets styrgrupp har fastställt planen den 19 maj 2021. Planen ska prövas vart tredje år och därefter uppdateras. Planen är inte klassad med sekretess.

Länsstyrelsen i Hallands län

Beredskapsenheten

Meddelande 2020:14

ISSN 1101-1084

ISRN: LSTY-N-M—2020/14—SE

Projektledare: Helen Stened

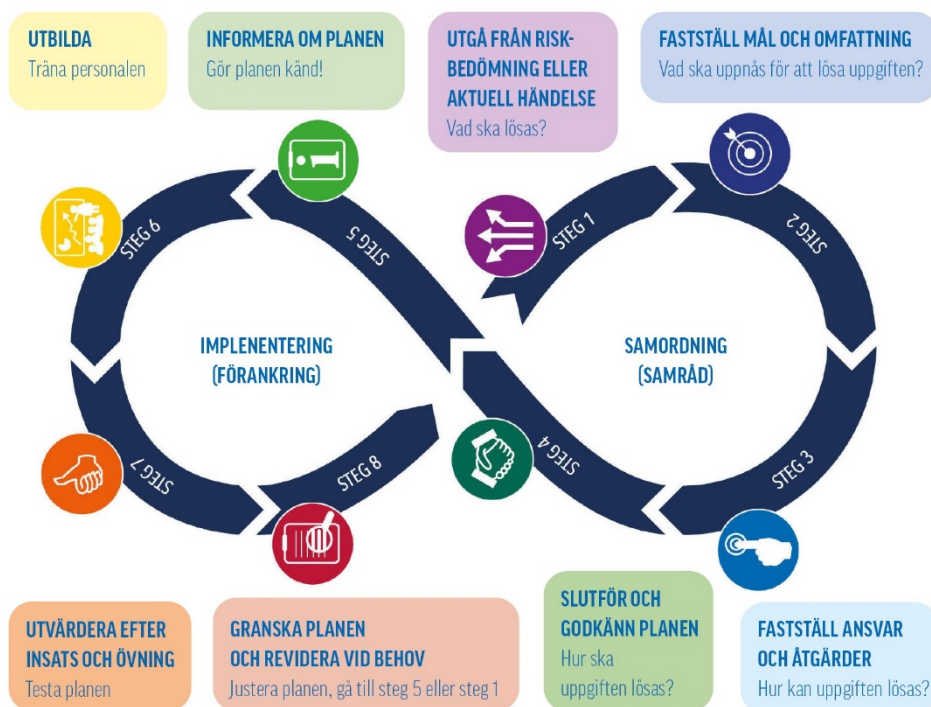
Genomförare 8-stegsmodellen: Torbjörn Engelkes Försvarshögskolan

Illustrationer: Stefan Gustavsson, Utblick Media

Formgivning: Christofer Loneberg Gessle

Innehållsförteckning

Regional samverkansplan för pågående dödligt våld, PDV	1
Innehållsförteckning	2
Bakgrund och situation.....	3
Inledningsvis	5
Därefter	7
Avslutningsvis, 1-21 dagar.....	9
Aktörsmålbilder	12
Väktare, Personal inom eller nära drabbat området	12
SOS Alarm.....	13
Polis	14
Räddningstjänst	15
Region Halland.....	15
Kommun	16
Länsstyrelsen i Halland	17
Trafikverket	17
Säkerhetspolisen, SÄPO	18
Tullverket.....	18
Försvarmakten Västra Militärregionen	19

Bakgrund

Scenariot är framtaget i samarbete med polisen (NOA) och baseras på ett tillvägagångssätt för terrorliknande attentat liknande dem som har skett i Europa de senaste åren. Scenariot var skjutning i ett varuhus, där gärningsmannen troligtvis har lämnat området och eventuellt är på väg mot ett stugområde.

Planen är framtagen enligt 8-stegsmodellen (MSB, Insatsplanering – Åttastegsmodellen, 2016) med stöd av Vägledning – samverkan vid pågående dödligt våld i publik miljö (MSB, 2018) samt med utvecklat planeringsstöd för 8-stegsmodellen framtaget i projektet Scenariobaserad insatsplanering för händelser med pågående dödligt våld i publik miljö (MSB, Projektplan PDV 2016-10-12, 2016). Åtgärderna i planen har sedan delats upp i Inledande, Därefter och Avslutningsvis. Detta frångår 8-stegsmodellen, men har gjorts för att få en plan som är lätt att snabbt sätta sig in i.

Planen ska vara ett stöd för organisationer/myndigheter i deras arbete från händelsens början tills efter ett par veckor.

Definition

Pågående dödligt våld, PDV, omfattar ett spektrum av händelser, där det gemensamma består i att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningsperson/erna själva. Internationella och nationella händelser visar bland annat följande erfarenheter:

- Ofta småskaliga våldshandlingar som utförs med enkla medel
- Gärningsperson/erna är ofta villiga att offra sina liv
- Våldshandlingarna är i de flesta fall över på 15 minuter
- Våldshandlingarna resulterar i många svårt skadade

Målbild

Inledande

Snabb och effektiv inrymning alternativt utrymning, samt snabbt omhändertagande av skadade för att begränsa skadeutfallet.

Stoppa det pågående våldet. Snabbt agerande av väktare och polis i kombination med god lägesbild över gärningsperson/er. Detta ger räddningstjänst och ambulans möjlighet till tillräckligt säker arbetsmiljö.

Tidig samverkan via yttre ledning på plats genom samlokalisering ger förutsättning för relevant lägesbild.

Därefter

Starta upp krisledning och samverkan mellan alla berörda myndigheter, organisationer och företag. Samverkan ska ge förutsättning för gemensam vilja att skapa ett helhetsperspektiv vad avser hanteringen av händelsen.

Tydlig samordnad kommunikation möjliggör effektiv och tydlig information/ kommunikation mellan myndigheter, kommuner, samhällsorganisationer och till drabbade, allmänhet och media.

Samverkan kring trafiksituationen för bästa möjliga rörlighet för samhällets resurser, samt för allmänheten att lämna området.

Avslutningsvis

Återfå känslan av trygghet genom stödinsatser och samverkan mellan berörda.

Fortsatt tydlig samordnad kommunikation för att underlätta drabbades hantering av händelsen.

Upprätta en minnesplats som är stadigvarande, rymlig, tillgänglighetsanpassad, religiöst neutral. Även minnesceremonin bör hållas av en religiöst neutral person.

Inledningsvis

Viktigast:

Stoppa det pågående dödliga våldet

Samverkan sker via yttre ledning på plats genom samlokalisering

Stoppa det pågående dödliga våldet

Hjälp polis att snabbt ta sig till platsen för att hitta gärningsperson/erna. Tidigt ta hjälp av eventuell kamerabevakning för att få fram bild på gärningsperson/er.

Om det finns anledning att anta att ett grovt brott kan utgöra ett terrorbrott ska brottet hanteras som ett terrorbrott till dess att man kan konstatera att det inte är det. Klassningen som terrorbrott påverkar tillgången till resurser positivt.

Utrymning och evakuering

Tänk på att informationen/kommunikationen i möjligaste mån ska vara tillgänglig och målgruppsanpassad där hänsyn tas till kön, ålder, funktionsnedsättningar (psykiska/fysiska), olika kunskaper i svenska språket etc. Lätt svenska och engelska är en bra start.

Om det finns individer på plats som stör eller försvårar insatserna p.g.a. hög stress och oro, destruktiv nyfikenhet, okunskap eller auktoritärt beteende måste de hanteras så att de inte påverkar insatsen.

Säkerställ att det finns lokaler för skydd mot väder och vind, samt möjlighet till informationsspridning m.m.

Etablera samverkan

Det är viktigt att polis, räddningstjänst, ambulanspersonal, väktare/personal och kommun etablerar samverkan.

Det krävs koordinering av räddningsinsatser med aktörer på lägsta nivå (människor på plats som har sjukvårdsutbildning eller annan relevant utbildning) tills att ledningsresurser påbörjar sammanhållen samordning. Om möjligt bör dessa ges understöd av personal på plats med t.ex. sjukvårdsutrustning, brandsläckningsutrustning, lokaler, samordning m.m.

Med samverkan menas en gemensam vilja att skapa ett helhetsperspektiv vad avser hanteringen av händelsen. Det vill säga att se bortom organisatoriska gränser utan att frånta någon organisation eller aktör sitt ansvar. Se ”Strategi för samverkan vid stora olyckor och kriser i Halland”.

Inledningsvis *fortsättning*

Viktigast:

Stoppa det pågående dödliga våldet

Samverkan sker via yttre ledning på plats genom samlokalisering

Hantera trafiksituationen

Larma Trafikverket och kommun (vid kommunalt vägnät) och hantera trafiksituationen tidigt med hjälp av aktörer på plats. Hantera tillkommande resurser i form av utbildad och övad personal via aktiv ”trafikdirigering”. Tillflödet av allmänhet till platsen behöver stoppas och hållas så långt bort från platsen som möjligt.

Ta fram förslag på vilka vägar som ska prioriteras och hanteras för att skapa bästa möjliga rörlighet för tillkommande insatspersonal ur polis, räddningstjänst och ambulans.

Information och Kommunikation

Drabbad aktör/er ska omgående informera övriga aktörer på området så att de kan vidta åtgärder och informera andra. Genom att ha väl förberedd och övad personal samt väl förberedda informationskanaler (förinspelade meddelanden, fysiska informationsplatser, media inkl. social media, m.m.) kan allmänheten sättas i säkerhet så snart som möjligt.

- Tänk på att informationen/kommunikationen ska vara tillgänglig och målgruppsanpassad där hänsyn tas till kön, ålder, funktionsnedsättningar (psykiska/fysiska), olika kunskaper i svenska språket etc.
- Tänk på att utifrån målgrupp välja informations- och kommunikationsvägar/kanaler.
- Ge relevant information till alla aktörer på eller på väg till insatsområdet avseende bl.a. gärningsperson/ernas position och verksamhet, skadeläget samt vilka platser som kan anses vara tillräckligt säkra för att kunna agera. Detta omfattar även platser som är tillräckligt säkra för att fungera som evakuerings-/samlingsplatser för allmänhet: RAPS-kanal på RAKEL.
- Det är troligt att mobilnätet kommer att överbelastas tidigt. Kontrollera om RAKEL-nätet kan bli överbelastat då många aktörer kommer att använda det på en begränsad plats med en begränsad tillgång till basstationer

Därefter

Viktigast:

Starta upp krisledning och samverkan
Tydlig och samordnad kommunikation
Samverkan kring trafiksituationen

Krisledning

Starta upp krisledningsfunktioner.

Samverkan

Exempel på samverkansaktörer

Kommuner, Länsstyrelsen i Halland, Trafikverket, Polismyndigheten, räddningstjänsterna, Region Halland, samhällsorganisationer, Västra Militärregionen.

Samverkan mellan de olika aktörernas krisledningsfunktioner kring: lokaler och ytor för ledningsplatser, trafik, information till allmänhet, samordning av insatsresurser, vilka aktörer som larmas samt vilka informationsbehov och styrningar de behöver för att kunna bidra till insatsen.

Samverkan kring krisstöd och stödcentrum mellan Region Halland, kommunerna, trossamfund, frivilligorganisationer och andra berörda aktörer enligt Riktlinjer för samverkan mellan POSOM och PKL i Hallands län. Bedöm om stödcentrum ska etableras av både POSOM och PKL i drabbad kommun eller om det är lämpligt att stödcentrum öppnas gemensamt av POSOM och PKL.

Information och Kommunikation

Samordnad information/kommunikation mellan myndigheter, kommuner, samhällsorganisationer och till drabbade, allmänheten och media om hot- och riskbild, hur man tar sig till en trygg plats, var hjälp finns att få, vilka vägar som är öppna och ska nyttjas om man lämnar området, hur familjer kan återförenas m.m.

- Tänk på att informationen/kommunikationen ska vara tillgänglig och målgruppsanpassad där hänsyn tas till kön, ålder, funktionsnedsättningar (psykiska/fysiska), olika kunskaper i svenska språket etc.
- Tänk på att utifrån målgrupp välja informations- och kommunikationsvägar/kanaler. Tänk framåt över vad som är nästa kommunikationssteg.

Stödinsatser

Praktiskt och psykosocialt stöd till anhörig till avliden eller skadad. Region Hallands Psykiatriska krisledning (PKL) har en grundplan som anpassas beroende på var händelsen inträffar och hur omfattande händelsen är.

Stöd till allmänheten såsom transporter, psykosocialt stöd, tillfälligt boende etc. – ta fram en plan. Tänk på att stödet ska vara anpassat utifrån kön, ålder, funktionsnedsättning, religion, etnisk bakgrund etc.

Därefter *fortsättning*

Viktigast:

Starta upp krisledning och samverkan

Tydlig och samordnad kommunikation

Samverkan kring trafiksituationen

Hantera trafiksituationen

Fortsatt arbete med att organisera trafik. Förslag på trafikplanering, vem gör vad, flaskhalsar, hur samt var finns förberett materiel.

- Information snarast till Hallandstrafiken för att kunna leda om egen trafik runt området, för att börja förbereda för stöd med avtransport av personer från platsen när det behovet uppstår.
- Tidig samverkan med väghållaren (Trafikverket eller kommun) för att snarast vidta åtgärder för trafikreglering, omdirigering av trafik och andra framkomlighetsökande åtgärder – främst för att underlätta framkomligheten för insatspersonal, avtransport av skadade och möjlighet till utrymning från området (samverkan mellan väghållare).

Samverkan / Samordning

För att öka förutsättningarna för att åstadkomma aktörsgemensam inriktning och samordning finns det behov av att komplettera samlokalisering med utbyte av samverkanspersoner mellan olika aktörer.

Den övergripande rollen för en samverkansperson är att företräda sin hemorganisation och agera som en förlängd arm in i organisationen den verkar i.

Samverkanspersoner

Från aktör	Till aktör	Kommentar
Länsstyrelsen	Berörd kommun	
Trafikverket	Polisen	Eller omvänt
Polisen	Berörd kommun	
Räddningstjänsten	Polisen	Kanske ej samverkan mellan olika räddningstjänster
Räddningstjänsten	Berörd kommun	
Region Halland	Polisen	
Västra Militärregionen	Länsstyrelsen	
Västra Militärregionen	Polisen	Om ej samverkansperson från polisen finns vid länsstyrelsen

Med samverkan menas en gemensam vilja att skapa ett helhetsperspektiv vad avser hanteringen av händelsen. Det vill säga att se bortom organisatoriska gränser utan att frånta någon organisation eller aktör sitt ansvar. Se ”Strategi för samverkan vid stora olyckor och kriser i Halland”

Avslutningsvis, 1-21 dagar

Viktigast:

Återfå känslan av trygghet

Hantering av information och kommunikation

Planera för att efterarbetet kan ta flera månader i anspråk

Information och Kommunikation

Samordnad information/kommunikation om hot- och riskbild, var hjälp finns att få, hur familjer kan återförenas, försäkringsfrågor.

- Tänk på att informationen/kommunikationen ska vara tillgänglig och målgruppsanpassad där hänsyn tas till kön, ålder, funktionsnedsättningar (psykiska/fysiska), olika kunskaper i svenska språket etc.
- Tänk på att utifrån målgrupp välja informations- och kommunikationsvägar/kanaler.
- Tänk på att information/kommunikation gäller inom egen organisation, mellan organisationer, till drabbade, till allmänhet, media.

Stödinsatser

Krisstöd: Bedöm fortsatt behov av krisstöd till drabbade, anhöriga och allmänhet samt personal. Bedöm behov av utveckling av stödcentrum på plats och/eller digitalt stödcentrum som alternativ.

Drabbade: Psykosocialt och praktiskt stöd såsom vårdkontakter, rehabilitering etc.

Anhöriga: Praktiskt och psykosocialt stöd till anhörig till avliden eller skadad.

Allmänhet: Stöd till allmänhet såsom psykosocialt stöd, tillfälligt boende etc.

Personal/anställda: Krisstöd, personalvård (praktiskt/psykosocialt), extra resurser för avlastning och för hantering av sjukfrånvaro, stödpersoner.

Minnesplats (tillfällig): Upprätta en minnesplats som är stadigvarande, rymlig, tillgänglighetsanpassad, religiöst neutral. Även minnesceremonin bör hållas av en religiöst neutral person.

Vid val av minnesplats kan det vara viktigt att tidigt samverka för att uppnå önskemålen i stycket ovan. Förslag på samverkande myndigheter och organisationer kan vara: POSOM, trossamfund, Socialförvaltning, barn och ungdomsförvaltning, trafikförvaltning, Trafikverket, räddningstjänst, polis.

Avslutningsvis, 1-21 dagar *fortsättning*

Viktigast:

Återfå känslan av trygghet

Hantering av information och kommunikation

Planera för att efterarbetet kan ta flera månader i anspråk

Olika samverkansbehov

Samverkan mellan olika myndigheter/organisationer, så som angränsande länsstyrelser, regioner, kommuner, organisationer och företag.

- Samverkan med polisen för att bistå brottsutredning.
- Samverkan internt inom myndigheten/organisationen.
- Samverkan inom det geografiska området för en samlad lägesbild som lämnas i WIS.
- Delta på samverkanskonferenser med alla samverkansparter.
- Samverkan kring trygghetsskapande åtgärder (psykiska och fysiska).
- Samverkan kring bemötande av drabbade och allmänheten, samt hantering av all dagliga händelser inom påverkat område.
- Samverkan kring beredskap för följdhändelser och eventuella förändringar i hotbilden regionalt och nationellt.

Hantera trafiksituationen

- Hur ser transportnätet ut? Framkomlighet? Avstängningar?
- Prioritering av transportflöden på väg och järnväg.
- Information till trafikanter om trafikläget (P4 Halland, kommunens hemsida, Trafikverket).

Att tänka på inom krisledning

- Analys av olika målgruppers behov av hjälp utifrån, kön, ålder, funktionsnedsättning etc.
- Analys av samordningen, prioriteringarna, inriktningen, hanteringen, kommunikationen mellan Länsstyrelsen, myndigheter, kommuner, Region Halland, samhällsorganisationer.
- Vilka resurser finns det kvarvarande behov av? (Personal, material, lokaler).
- Vilka konsekvenser ser vi på kort och på lång sikt? Hur kan konsekvenserna hanteras i tid och rum?
- Hur återgår man till en normalbild?
- Ta fram en plan för avveckling.

Avslutningsvis, 1-21 dagar *fortsättning*

Viktigast:

Återfå känslan av trygghet

Hantering av information och kommunikation

Planera för att efterarbetet kan ta flera månader i anspråk

Utvärdering

- Starta utvärderingsarbetet tidigt i händelsen: vilka åtgärder har gett resultat? Vilka åtgärder har ökat tryggheten?
- Systematiska utvärderingsdialoger – vad kan vi lära oss och ta med oss in i ett förebyggande arbetet?
- Utvärderingen bör vara jämställdhets- och jämlikhetsorienterad där det framgår hur hanteringen av händelsen har påverkat olika grupper med koppling till kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet etc.

Aktörsmålbilder

Aktörsmålbilderna är en beskrivning av Hallands olika aktörer med syfte att främja samverkan genom att förstå varandras behov och hur aktörer kan stödja varandra.

Med samverkan menas en gemensam vilja att skapa ett helhetsperspektiv vad avser hanteringen av händelsen. Det vill säga att se bortom organisatoriska gränser utan att frånta någon organisation eller aktör sitt ansvar. Se ”Strategi för samverkan vid stora olyckor och kriser i Halland”.

Väktare och personal inom eller nära drabbat området

Området ska utrymmas snabbast möjligt samtidigt som tillflöde av allmänhet in i område ska stoppas. En enkel men tydlig lägesbild av situationen ska skapas för att underlätta för polis att oskadliggöra gärningsperson/erna samt för räddningstjänst och ambulans att snabbt kunna påbörja eventuell livräddning och brandbekämpning.

Målbilden uppnås genom

- Att drabbad verksamhet, om möjlighet finns, sänder automatiska utrymningsmeddelanden kombinerat med snabb och noggrann information till elever/ kunder/ besökare/ brukare/ personal, för att utrymning ska kunna ske relativt ordnat och snabbt.
- Att väktare och personal är välövade för att genomföra en effektiv utrymning och evakuering till tillräckligt säkra områden.
- Att väktare och personal har kunskap om olika gruppers behov vid utrymning och evakuering med koppling till funktionsnedsättning, kunskaper i svenska språket, ålder etc.
- Att väktare har RAKEL och kan kommunicera med polis och räddningstjänst för att snabbt överföra lägesbild till dem och andra aktörer.
- Att möjlighet finns använda kameraövervakning över drabbad verksamhet för att lokalisera gärningsperson/ernas position, verksamhet och för en snabb överlämning av lägesbild till polis.
- Att väktare och personal har god kännedom om den drabbade verksamhetens lokaler för att underlätta för anslutande insatspersonal att kunna ta sig in och orientera sig rätt.
- Att väktare och personal har sjukvårdsutbildning för att ge skadade en tidig första hjälpen.
- Att, i samverkan med kommunen och andra aktörer, öppna lokaler till allmänheten för att ge skydd mot väder samt för att underlätta omhändertagandet av skadade.
- Att mat och vatten ordnas för allmänheten.

SOS Alarm

Att identifiera omfattningen av händelsen och få rätt information skapar förutsättningar för räddningstjänst, ambulans, polis och krisberedskapssamordnare - SOS Alarm att samverka. Den initiala samverkan sker på tilldelad RAPS-grupp, för att säkerställa gemensam lägesbild.

Målbilden uppnås genom

- Att SOS Alarm identifierar typ av händelse i inkommande samtal.
- Att SOS Alarm prioriterar samverkan med polisen i inledningsskedet för att säkerställa brytpunkter - vilka hot finns i detta skede?
- Att SOS Alarm utalarmerar resurser såsom räddningstjänst och ambulans. Polis larmas av regionledningscentral.
- Att SOS Alarms krisberedskapsoperatör informerar tidigt, enligt checklista, berörda organisationer och myndigheter om händelsen. Internt och externt.
- Att SOS Alarm informerar utlarmade resurser om: Vad har hänt? Var har det hänt? Vilka hot/risker finns? Resurser på väg? Tänk på att informationen ska vara jämställdhets- och jämlikhetsorienterad där det framgår om händelsen riktade sig till en särskild grupp och vilka konsekvenser händelsen medför för olika grupper med koppling till kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet etc. Denna information kan i sin tur påverka vilka regionala och lokala resurser som bör involveras och vilka insatser som bör sättas in samt hur de genomförs.
- Att SOS Alarms första resurs på plats inväntar vindruterapport!
- Att SOS Alarm ger förutsättningar för samverkan och koordinering mellan räddningstjänst, ambulans, polis och övriga resurser på plats.
- Att SOS Alarm agerar på order från Räddningstjänstens systemledning och kompletterar uttryckande styrkor från räddningstjänst.
- Att SOS Alarm agerar enligt Region Hallands styrdokument. För att säkerställa det, larmas TiB Region Halland, som bekräftar och informerar berörda verksamheter. SOS Alarm agerar enligt fastställd rutin.
- Att SOS Alarms teamledare avdelar operatörer för att jobba med händelsen. 112-mottagning styrs om till andra centraler.
- Att SOS Alarm säkerställer ordinarie arbete utöver händelsen. Behov av ambulanser och räddningstjänst kommer uppstå och samverkan med angränsande SOS A-centraler och län kan bli nödvändigt. Sker i samråd med AiB/TiB-region Halland.

Krisberedskapsoperatör på Krisberedskapsavdelningen på SOS Alarm

- Ansvarar för kontakt mellan myndigheter och/eller organisationer anslutna under samverkansavtalet.
- Ansvarar för att verkställa beslut om kommunikation från myndigheter och/eller organisationer anslutna under samverkansavtalet.
- Ansvarar för att bevaka, inhämta och vidareförmedla information till SOS Alarm som kan vara av vikt för interna krisberedskapsperspektiv såsom SOS Alarm TiB, lokal stab.
- Ansvarar för kriskommunikation från SOS Alarm vid händelser som har påverkan

på oss eller våra samarbetspartners.

- Ansvarar för att SOS Alarm kan upprätthålla en nationell lägesbild.
- Ansvarar för aktivering av VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten) till mobiltelefoner vid behov.
- Ansvarar för att aktivera informationsnumret 113 13 med information om pågående händelse.
- Ansvarar för omhändertagande av egen personal som arbetat med händelsen.

Polis

Polisen är en av samhällets huvudaktörer i kampen mot terrorism och händelser med pågående dödligt våld. Vid en händelse har polisen ett huvudansvar att agera för att avbryta ett pågående dödligt våld och att hantera konsekvenserna av ett sådant våld. Inriktningen kan sammanfattas enligt nedan.

1. Avvärja det pågående dödliga våldet och skydda tredje man genom riskminimerande åtgärder.
2. Begränsa skadorna av ett genomfört angrepp genom skademinimerande åtgärder.
3. Initiera och vidta förundersökningsåtgärder för att lagföra gärningsmän.
4. Skapa trygghet i samhället genom trygghetsskapande åtgärder.

Den initiala yttre samverkan med räddningstjänst, ambulanssjukvård och andra direkt berörda aktörer säkerställs av utsedda yttre ledningsfunktioner. Regionledningscentralen (RLC) i Göteborg och vakthavande befäl är den initiala samverkansytan som primärt deltar vid samverkanskonferens för att skapa en aktörsgemensam lägesbild och inriktning.

Polisen kommer sannolikt att organisera sig i en regional särskild händelse (RSH) med bland annat en regional stab som övertar vakthavande befälets initiala ansvar och säkerställer inriktningar, resurser, uthållighet och samverkan.

Händelser med pågående dödligt våld kan föranleda att polisen organiseras sig i en nationell särskild händelse (NSH) för att säkerställa polisens uppdrag och ansvar i ett nationellt perspektiv.

Målbilden uppnås genom

- Att polisen tidigt identifierar omfattningen av händelsen i samverkan med SOS Alarm för att larma rätt resurser.
- Att första patrull på plats agerar omedelbart och inte inväntar en särskild insatsstyrka.
- Att polisen har en direktsamverkan/kontakt mellan väktare/personal på plats och ankommande polis för en snabb lokalisering av gärningsperson/erna.
- Att polisen gör en bedömning av eventuellt VMA.
- Att polisen tidigt kontakter TIB/LST och SOS Alarm för att andra aktörer ska kunna agera och aktivera fler resurser.
- Att polisen planerar för minst en 2-3 dagars insats för att möjliggöra uthållighet.
- Att polisen upprättar en samordnad ledningsplats för samordning av alla aktörers insatser. Samordning innan dess sker genom mer spontan samverkan på plats samt

via information som rapporteras till SOS Alarm och räddningstjänstens systemledning.

- Att polisen säkerställer en sammanhållen internt/extern kommunikation som är igång dygnet runt för att möjliggöra enat budskap till allmänheten via exempelvis SR P4, VMA m.m. Kommunikationen ska vara tillgänglig och ta hänsyn till språkkunskaper, funktionsnedsättningar etc.
- Att polisen gör en aktörsanalys över vilka som måste informeras beroende på läge.

Räddningstjänst

Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor syftar till att i hela landet ge människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor, med hänsyn till lokala förhållandena. Räddningstjänstens självständiga roll vid pågående dödligt våld är att bedriva räddningstjänst (kommunal räddningstjänst). Räddningstjänsten kan dessutom bistå i den gemensamma hanteringen genom utökade åtgärder för att rädda liv och underlätta för andra aktörer att genomföra sina uppgifter.

Räddningstjänsten har i sin normala grundberedskap förmåga att vidta skadeavhjälpande åtgärder vid händelser som trafikolyckor, bränder och utsläpp av farliga ämnen, när kriterierna för räddningstjänst är uppfyllda. Med denna förmåga följer också en grundläggande förmåga till första-hjälpen-insats för att ge skadade hjälp innan sjukvården har tillräcklig förmåga på plats. Räddningstjänsten har också förmåga till skadeplatsnära ledning i ett tidigt skede. Denna förmåga skapar förutsättningar för aktörsgemensam inriktning och samordning genom ledning och samverkan.

- Samverkan sker initialt med väktare, polis och ambulans.
- Systemledning säkerställer uthålligheten och förmågan till insats i övriga regionen.

Målbilden uppnås genom

- Att räddningstjänsten har information om var gärningsperson/erna befinner sig för att skapa tillräckligt säkra platser.
- Att räddningstjänsten tidigt planerar för en resurskrävande insats.
- Att räddningstjänsten samverkar via Rakel (RAPS) för tidig samordning.
- Att räddningstjänsten kontinuerligt för en dialog med polisen om vilka platser som för stunden är tillräckligt säkra.
- Att räddningstjänsten planerar för minst en två till tre dagars insats för att möjliggöra uthållighet.

Region Halland

Vid särskild händelse eller hot om särskild händelse, så som pågående dödligt våld, är TiB vanligtvis första regionala tjänsteman som får information om en inträffad eller hotande händelse. Vanligen kommer denna information från SOS alarm. TiB ska då eftersöka eventuellt kompletterande information i syfte att fastställa allvarlighetsgraden av händelsen och utifrån denna information besluta om det inträffade är att betrakta som en särskild händelse som påverkar alternativt riskerar att påverka Region Halland. Om så är fallet så är TiB:s mål att tidigt få till stånd en krisledning för strategisk samordning av regionens samlade resurser eller att utgöra stöd till lokal krisledning för att omsätta Region Hallands samlade förmåga till effekt genom mest lämpliga metod för händelsen. Krisberedskaps-

systemet ryms inom ordinarie förvaltningsstrukturer samt att arbetet utförs i enlighet med krisplan för Region Halland.

På skadeplatsen finns följande roller inom ambulanssjukvården

- Medicinskt ansvarig (MA), som ansvarar för medicinsk triagering och prioritering.
- Sjukvårdsledare (SL) leder sjukvårdsarbetet på skadeplatsen.
- Ambulanschef i beredskap (AiB) är i bakre ledningsfunktion som stödjer insats och samordnar resurser vilka är övergripande för ambulanssjukvården.

Organisationen på skadeplatsen kan förstärkas med sjukvårdsgrupp från Hallands sjukhus. På skadeplatsen skapas en samlad lägesbild avseende hotbild, skadeutfall och framkomlighet, tillsammans med upprättande av samlingsplats för skadade. Detta ger möjlighet till omhändertagande av skadade på ett så säkert och snabbt sätt som möjligt.

Målbilden uppnås genom

- Att Region Halland arbetar efter regional och lokal krisplan för att omsätta Region Hallands förmåga på bästa lämpliga vis för händelsen.
- Att Region Halland tidigt upprättar en samlad lägesbild över händelsen för en snabb strategisk samordning av regionens samlade resurser eller att utgöra stöd till lokal krisledning.
- Lägesbilden bör vara jämställdhets- och jämlikhetsorienterad där det framgår om händelsen riktade sig till en särskild grupp och vilka konsekvenser händelsen medför för olika grupper med koppling till kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet etc. Denna information kan i sin tur påverka vilka regionala och lokala resurser som bör involveras samt vilka insatser som bör sättas in samt hur de genomförs.
- Att Region Halland samverkar med polis, räddningstjänst och övriga samverkansparter.

Kommun

Kommunen ansvarar för att verksamheter inom kommunen fungerar även vid en kris. Vid en pdv-händelse har kommunen ansvar från första stund genom räddningstjänsten, tills känslan av trygghet åter finns i kommunen.

De områdena inom kommunen som arbetar med återställande av trygghet är till exempel socialförvaltning, trafikavdelning, elevhälsa, trygghet, kommunikationsavdelning, säkerhetssamordning POSOM (Psykisk och socialt omhändertagande).

Kommunen ansvarar för att ta hand om alla invånare som befinner sig inom kommunens geografiska område vid en kris. Det innebär att kommunen även har ett ansvar för dem som vistas tillfälligt i kommunen.

Det geografiska områdesansvaret innebär ett ansvar att samverka med andra kommuner, länsstyrelser, myndigheter och företag som berörs av krisens händelseförlopp, samt att informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Länsstyrelsen i Halland

Länsstyrelsen har en tjänsteman i beredskap (TiB) med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, larma och informera vid allvarliga kriser som berör länet. Samverkan mellan berörda aktörer på inriktad regional nivå ska skapas, för att underlätta både den akuta hanteringen såväl som konsekvenshanteringen av händelsen. Samverkan genom regional samverkanskonferens prioriteras för samverkan på lokal, regional och nationell nivå.

Länsstyrelsen ska som geografiskt områdesansvarig myndighet vara en sammanhållande funktion mellan lokala aktörer som exempel kommuner, Region Halland och näringsliv, och den nationella nivån och under en kris verka för samordning och gemensam inriktning av de åtgärder som behöver vidtas. Information till allmänheten och företrädare för massmedia under en kris ansvarar länsstyrelsen för att samordna.

En gemensam lägesbild av såväl det akuta skedet som kommande konsekvenser av händelsen skapas och upprätthålls avseende relevans och riktighet. Länsstyrelsen kan bidra med ledningsförmåga över tid genom möjligheter till resursförstärkning av stabspersonal, chefer och specialister. Vid en omfattande räddningsinsats i kommunal räddningstjänst kan länsstyrelsen ta över ansvaret för räddningstjänsten i den eller de kommuner som berörs av insatsen.

Målbilden uppnås genom

- Att länsstyrelsen upprättar en tidig kontakt med vakthavande befäl från polis, för att snabbt kunna aktivera prioriterade aktörer.
- Att länsstyrelsen kallar till samverkanskonferens så tidigt som möjligt.
- Att länsstyrelsen tidigt påbörjar informationsdelning och skapar ett samlat budskap, så att samtliga aktörer går ut med samma budskap för att förebygga ryktesspridning.
- Att länsstyrelsen säkerställer en snabb uppstart och ett snabbt avslut så att efterföljande åtgärder kan påbörjas (utvärdering, återställning mm).
- Att länsstyrelsen skapar en samlad lägesbild tidigt som löpande uppdateras för att möjliggöra prioritering av samverkansbehov. Lägesbilden bör vara jämställdhets- och jämlikhetsorienterad där det framgår om händelsen riktade sig mot en särskild grupp och vilka konsekvenser händelsen medför för olika grupper med koppling till kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet etc. Denna information kan i sin tur påverka vilka regionala och lokala resurser som bör involveras samt vilka insatser som bör sättas in och hur de genomförs.
- Att länsstyrelsen tidigt planerar för en resurskrävande insats.

Trafikverket

Agera proaktivt och tidigt säkerställa rörligheten till och från skadeplatsen genom att förbättra framkomligheten kopplat till aktuellt väglag. Genom åtgärder säkerställa framkomlighet för polis, räddningstjänst och ambulans.

Samverkan med berörda aktörer och informationsinhämtning genom medhörning på RAKEL, information från egen trafikledning, regional samverkanskonferens samt via SR P4.

Målbilden uppnås genom

- Att Trafikverket utifrån händelsen tidigt aktiverar operativ och strategisk nivå.
- Att Trafikverket har en Regional Operativ Chef (igång dygnet runt) som proaktivt samordnar och verifierar trafikinformation internt/extern.
- Att Trafikverkets TiB tidigt aktiverar kriskoordineringsstab för att skapa regional lägesbild samt samverka med andra myndigheter/aktörer.
- Att Trafikverket i samverkan med blåljusaktörer planerar alternativa omledningsvägar för att säkerställa framkomlighet för insatspersonal.
- Att Trafikverket tillsammans med polis planerar alternativa omledningsvägar för tung trafik med avseende på bärighet och brohöjd.
- Att Trafikverket nyttjar SR P4-trafik för att nå ut med aktuell trafikinformation om rådande situation i trafiken.
- Att Trafikverket inom en timme aktiverar entreprenörer.
- Att Trafikverket via entreprenör genomför halkbekämpning vid behov.
- Att Trafikverket via entreprenör bistår med rekvirering av barriärskydd genom TMA-bilar och avstängningsutrustning.
- Att Trafikverket säkerställer uthållighet genom omprioriteringar av arbeten i regionen.
- Att Trafikverket fastställer lägesbild för internspridning i samverkan med andra aktörer. Lägesbilden bör vara jämställdhets- och jämlikhetsorienterad där det framgår om händelsen riktade sig till en särskild grupp och vilka konsekvenser händelsen medför för olika grupper med koppling till kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionalitet etc. Den informationen kan i sin tur påverka vilka regionala och lokala resurser involveras samt vilka insatser sätts in och hur de genomförs.

Säkerhetspolisen, SÄPO

Säkerhetspolisen har huvudansvaret för terrorbekämpning i Sverige. I händelse av ett misstänkt terroristbrott kommer brottets omfattning avgöra SÄPO's behov av stöd. Vid en omfattande insats kan SÄPO's kräva bistånd från ett antal myndigheter, exempelvis Polismyndigheten, Kustbevakningen och Försvarsmakten. Sedan 2015 finns en ramöverenskommelse mellan Polismyndigheten och SÄPO om samarbete i vissa frågor. I bilagor till ramöverenskommelsen beskrivs SÄPO's möjligheter att begära bistånd med operativ samordning och ledning av polisinsatser vid misstänkt terroristbrott som att bistånd med resurser och ansvarsfördelning vid misstänkt terroristbrott. Överenskommelsen innebär bland annat att Polismyndigheten, efter särskilt beslut, kan utreda terroristbrott med stöd av SÄPO. Vid en sådan situation kommer SÄPO stödja Polismyndigheten i utredningen men framförallt arbeta för att förebygga, förhindra och försvåra nya terroristbrott i anslutning till det brott som genomförts.

Tullverket

Tullverkets uppdrag i stort som även inkluderar terrorism är att skydda medborgarna i Sverige och EU från hot som relaterar till hälsa, miljö och säkerhet. Det genomförs framför allt genom insatser som handlar om att förhindra att illegala varor som kan skada medborgare och som kan finansiera kriminella nätverk förs in i landet eller ut från landet.

Tullverket involveras efter att ett attentat har inträffat, då framför allt med bäring på samverkan och samordning med andra myndigheter. Geografiskt ska Tullverket ha förmåga, förutom att samverka internt och externt, att omhänderta egen personal och upprätthålla verksamheten.

Försvarmakten Västra Militärregionen

Försvarmaktens uppgift kopplat till pågående dödligt våld är främst att stödja Polismyndigheten. Övrigt stöd sker genom länsstyrelsen.

Enligt Förordning (2002:375) om Försvarmaktens stöd till civil verksamhet (Stödförordningen) får Försvarmakten lämna stöd. Enligt Lag (2006:343) om Försvarmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning respektive Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska Försvarmakten lämna stöd. Ett nyckelbegrepp i sammanhanget är ”risk för egen personal”.

Vid stödbegäran enligt Stödförordningen och stöd enligt LSO ställs begäran till Västra Militärregionen och vid begäran om stöd enligt Förordningen om Försvarmaktens stöd till polisen vid terrorbekämpning ska polisens begäran ställas till högkvarteret och beslutet fattas av överbefälhavaren eller den inom högkvarteret som fått mandat.

Tidig aktivering möjliggör delaktighet i planering och därtill kopplat eventuell för-/tilldelning av Försvarmaktens resurser.

Målbilden uppnås genom

- Att tidigt initieras och delta i uppstartsarbetet i syfte att möjliggöra planering för och vid behov frigöra behovssatta resurser.
- Att tidigt sända samverkanspersonal till Länsstyrelsen Halland och Polisregion Väst.
- Att tidigt och över tiden vara delaktiga i lägesbilsframtagning.
- Att tidigt delta i kommunikationsnätverket.

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland